

A v zimě jak jsme u nístěje
tu při pohádkách sedali,
a snůh se met až pod veřeje,
jak chrupaly ty křížaly! –

Pak přišly svatby, hrana zněla,
tys na úsměvy zaplála
i do slzí a stejně vřelá
kruh přátelský jsi vítala.

Když zašli jsme pak do ciziny,
ten šťasten byl, ten uštvaný,
tak nechutnal chléb žádný jiný
jak pecen tebou poslaný! –

A tak to všechno pomizelo
jak pohádka ta zapadlá,
a k tobě teď jak tisknu čelo,
tak tmavá jsi a vychladlá!

Ni jiskérky tu doutnající,
ni kroku neozve se hles;
jen stíny všech kdys drahých lící
tou tiší míhají se dnes.

Však buďsi. – Co kdy tady hrálo,
vzpomínám všeho rád, tak rád,
a mně i jim co štěstím plálo,
buď požehnáno nastokrát!

LETHE A JINÉ BÁSNĚ
1909

DRAHÉ PAMÁTCE SVÉHO OTCE
1816–1908

I hope to see my Pilot face to face,
when I have crost the bar.

Alfred Tennyson

OTCI

I

Jak dělníka do žití vinohradu
tě poslal Pán; – tys poctivě a tich
svou práci konal, za dnů slunečných
i v nečasu, od jitra do západu.
Oddechu nedbals v úpalu ni chladu
a večer po hodinách klopotných
u zářivého krbu vedle svých
jsi jed svůj denní chléb. – Tak věk tvůj řadu

svých skončil dnů. – A v svatvečerním tichu,
zvon soumrakem když k odpočinku zval,
tys šel. – A jistě k Pánu bez ostychu
jsi vstoupil, opět mlčky: – z dlaní skvěla
se práce – poctivost z mužného čela
ti zářivě. – A On tvou mzdu ti dal.

II

Probouzí se jaro,
vzduch je vlah a čist,
na tvém hrobě klíčí
první travný list.

Nad tvým hrobem zpívá
vesele si pták,
jak by věčně jaro
muselo být tak.

Ale dnes co kvete,
odkvést musí zas
a na každé srdce
dechne smrti mráz.

Ztichne vše, co plesá; –
bez bázně a změn
ty, už nesmrtelný,
spíš svůj věčný sen.

DOTRPĚNO

Dotrpěno, dokonáno; –
hruď se zvedla naposledy.
V mžiku tom co tajů vpsáno
smrtí v obličej ten ledý!

A tak všechno v síni ztichlo,
ani vzlyku slyšet není;
vše jak by si pooddychlo:
Vykoupení, vykoupení!

Tam už před věčností branou,
zde jak sosna pod toporem
poslední když klesne ranou
a vše náhle ztichne borem.

NESLYŠÍTE

V kterou říši nedohlednou,
zde anebo nad hvězdami,
odešli jste vy, co jednou
meškali jste mezi námi?

Tažní ptáci za večera
tratící se v nebes šedu,
lodě zniklé do mlh šera, –
není po vás ani sledu.

Na jaře se ptáci vrátí,
vlnou troska splývá k tesu, –
ale po vás marno lkáti,
stopy od vás k nám ni hlesu.

Vy, co jste nás milovaly,
duše vroucí, dobré, čisté,
jak vás voláme tam z dáli,
neslyšíte – přišly byste.

KDYBY TAK

Kdyby tak to mohlo být,
ze světa jen jít a jít, –
žádná radost, žádný žal,
padnout v hrob a nic už dál!

Žádné světlo, žádný stín,
ani ctnosti, ani vin,
žádná sláva činů tvých,
ani kletba za tvůj hřích.

Ani postesek, ani kvíl
od někoho, kdo tu zbyl;
žádná těcha, žádný klam,
že se jednou sejdem tam. –

Aby nohy šlapaly
přes tvůj rov a neznaly,
že tu spíš; – a byls jim jen
jako ten, kdo nezrozen.

AŽ BUDE SKONČENO

Až bude vyrčeno to slovo poslední,
až zcela setmí se neb znovu rozední,
až bude skončeno a nic už vzápětí, –
ze země nepůjdu – jen z lidské paměti.

To ucho bez slechu, ty oči bez vidu,
ty ruce bez hnutí, to čelo v poklidu: –
chvilku jen vzpomene kdos ještě na jméno,
a bude vyrčeno a bude skončeno.

„Zamžené dálavy, hvězdnaté výšiny!“ –
Doufají, zoufají... nic neví jediný.
Země se přichýlí – zas matka – k dítěti:
Ze země nepůjdu, jen z lidské paměti.

ŠERÉ SESTRY

Šeré sestry tři jsme my,
a ty náš jsi na zemi! –
Jedna v bdění, ve spaní
druhá ryje do skrání,
třetí dnem i nocí svírá
nahé srdce do dlaní.

A my tři, vždy pospolu,
střídáme se v úkolu:
jedna tělo utýrá,
druhá duši rozdírá,
třetí krutá-milosrdná
bránu z žití otvírá.

Šeré sestry, co vám dít?
Nejlíp se vám nebránit. –
Ty mi v oči pohledni,
ty mi k srdci přisedni,
a tam, hle, kde jitro svítá,
odved mne ta poslední.

NÁVRAT

Měkce, jak se vložka schvívá,
tiše, jako slza splývá,
za soumraku v chladné rose
moje štěstí vrátilo se.

Moje štěstí, kde jsi bylo,
kam jsi mi to zabloudilo,
že ti v tváři úbělové
tolik toho smutku zbylo!

V dalekém a mhavém kraji
bylo jsem, kde přebývají
ti, kdož odešli ti v dáli;
od tebe mne s sebou vzali.

Z nich, pro něž je marno lkáti,
už se nikdo nenavráti,
já však prošlo temnou branou,
bych ti řeklo: Na shledanou!

VEČER

Zapadlo slunce; dostižena meta. –
Kde radost pjala křídla motýlí,
trud, šera brouk, se zvedá; rozmilý
zpěv utich skřiváneků a k srdci četa
sov – hlodů bolestných – se opět slétá
s pochmurným skřekem, zmlklým na chvíli,
a úsměv žití prchá. – Po všem veta!

Den hasne, rudým pruhem na rybníce
svit záře poslední se obrazí,
v šlár temna vše se halí víc a více;
– a chladem soumračným to zamrazí,
jak skvěle září bílá večernice,
ta hvězda naděje, – a zachází.

RUCE

Ach vy bílé ruce moje,
vychudlé až na ty žíly,
co to bylo strastí, boje,
než jste mi tak zesněžily!

Hledím na vás – mé že vy jste?
ptám se – jste vy moje vskutku? –
Žeť tak můžete být čisté
jenom rosou od zármutku.

Tulíte se v bázni k sobě,
ustrášené holubice,
jak byste říkaly obě:
Dosti toho, nechcem více!

Práce, boje, ach, už všeho,
co kde tíží, zraní, šlehne! –
Už ta rosa z oka mdlého
neomývá – jenom žehne.

Až se budou na vás dívat
zkrřížené už po zápolu: –
jak budete odpočívát
– zlomená dvě křídla – spolu!

ŽIVOT A SMRT

Ne smrt – nás život ztýrá. Drsnou dlaní
nám bije v tvář a nad šijemi mává
svým bičem: „Dál, jen dál!“ A poušť jak žhavá,
dav spoutanců jí žene bez ustání.
Za každý květ a svitu pozaplání,
jež trudnou cestou zem či nebe dává,
on udeří a šlehne do krvava:
čím šťastnější byl mžik, tím hlouběj zraní.

Tu z oázy jde Smrt; – a vážná, velká
– v svém truchlém zraku děsu ani stopy –
se schýlí k utýraným beze slova,
jen stiskem ruky mluvíc; – naši chopí,
a dumná, mhavozárná spasitelka
nás odvede zpod biče tyranova.

LETHE

Svých drahých Stíny vídal jsem kdys v dáli,
jak byli zaživa. – Pak bledly již,
víc každým rokem. – Děť jsem: „Zrak mi kalí
prach života.“ – Ne! – byl jsem Lethe blíž.
Dřív s úsměvem neb výčítkami v oku,
teď němé, mátožné, tak bez krve
se zjevily mi zas po mnohém roku –
a cize hledí tak – dnes poprvé!

Hle, tak už blízko bezhlesná ta řeka
se proudí! – za ní známé míhají
se tváře – hledí – mne už neznají! –
Až k doušku schýlím rty, jak Charon čeká,
a k těm, kdys drahým, převezme mne tam,
z nich také nikoho už nepoznám.

DE PROFUNDIS

Z hlubokosti duše zdrané
nocí dnem jsem volal k Tobě,
abys těžký kříž, ó Pane,
sjal mi z plecí v hořké době.

Vím, že slyšels moje vzdechy,
zůstaly však oslyšány,
moje trýzeň bez útěchy,
bez balšámu moje rány.

Usouzeným v předurčení
dále musím hlozím jíti,
trpký kalich utrpení
do poslední kapky píti.

Pode mnou se země hrouť,
nade mnou se chmuří nebe –
přec mi ve tmách zahynouti
nedals bez důvěry v Tebe!

Vím, že Tvoje stráž mne vidí,
zář Tvá padá v líce bledé,
a kde slepne oko lidí,
vím, že ruka Tvá mne vede.

Tak ať vůle Tvá se stane
dnes a zítra, do skonání; –
dals mi trpělivost, Pane,
tou dals vše – a dík Ti za ni!

BYLS KOTVOU MILIONŮ...

Byls kotvou milionů,
 buď kotvou také mně,
buď majákem, jenž září
 mi z dálných břehů v tmě.

Má loď je vetchá, Pane,
 jí bouře zmítá teď. –
Ó, drž ji a v svůj přístav
 ji po útiší ved!

DALS MI, PANE, MÍRU LET

Dals mi, Pane, míru let
dovršita, – ale zpět
cestou nechtěl bych, jak ten,
kdo jde večer unaven.

Kde jsem utrpením šel,
rád jsem, že jsem dotrpěl;
krásného co v zašlých dnech,
krásnější se vrací v snech.

Radost vděčně, každý žal
z ruky Tvé jsem tiše bral; –
jen až lhůta vyprší,
ať Tvůj mír vše dovrší!

V SAMOTĚ

Tak mne lidé opouštějí –
jak už málokdy tak znějí
 milé kroky o můj práh!
Jaká rada! – tak jsme sami
jen se svými vidinami
 – a zas jenom s lidmi... v snách!

Nevymknou se, byť i chtěli,
byť i všichni zapomněli
 na mou radost, na můj žal;
a ti ze všech nejvíc milí,
kteří nejsou již, a byli,
 klepou vždy – a řeknu: Dál!

Tváří nevlídných a hrdých,
rukou chladných, srdcí tvrdých,
 jak jich málo vzpomínám!
Jenom jako plaché stíny
kmitnou se mi do tišiny –
 odpouštím, a dál jdu sám.

A tak není chvíle teskné –
ani se mi neposteskne,
 kdys že jinak bývalo.
Lidské zlo už doranilo,
a co nejlepší v kom bylo,
 navždy se mnou zůstalo!

V RANNÍM SLUNCI

Své ženě

Tys mi ještě svitlo dnes? –
 Kolik ještě, kolikrát
uvidím tě zpod nebes
 na stěně tam ráno plát,
mihotat se, blýskat, hrát?

Po té noci pochmurné,
 po horečně bludných snech,
zase ještě pozdrav dne,
 zase ještě žití dech,
zvenku pozdrav krás těch všech!

Jak to svítá v duši, plá,
 jak ten tupý hlod v ní ztich,
v úsměv se ta bolest zlá
 vyzořila na rtech mých,
červánkem zrud lící sníh!

Tam v tvé zlaté záře jas
 otvírá se každý květ,
rosa schne – zde slza z řas;
 tam tvůj vzchod jak blaží zas
celý širý boží svět!

Slyš! – to drahý krok. – Tak tich
 zůstal ve tvé záři stát;
zdraví mne v paprscích tvých
 úsměv drahých na lících. –
Kolik ještě, kolikrát?

PÍSEŇ

Své ženě

Čarovný se motýl mih
v snění mé a hned se zdvih; –
ale co v něm pele zbylo
od těch křídel motýlích!

Přiletěl, jak slétá v mech;
bylo to jen jako dech –
bylo to tvé políbení,
co jsem cítil na svých rtech.

HRDLIČKO MOJE

Hrdličko moje,
přisedni blíž –
kolikže roků
tak spolu jsme již?

Hrdličko sívá,
vidíš-li jen,
jak se nám chýlí
k soumraku den?

Tak to vše přešlo
jak oka mih,
na tebe, na mne
napadal sních.

Jenom tvůj pohled
nezměnil čas,
tvé dobré oči,
tvůj vlídný hlas.

A jako v jitřních
červánků svit
tvé věrné srdce
teď slyším bít.

Hleď, naše slunce
kloní se níž –
hrdličko moje,
čas k odletu již.

Půjdu-li dříve
v tu šerou noc,
jen dej mi sbohem
a nermuť se moc.

Však tvá-li sudba
kratčej tu dlít,
bylo by nejlépe
pospolu jít.

SVĚMU ČÍŽKOVI

V těsné kleci uzamknutý,
bez vůle a bez prostoru, –
jak ten osud tvůj je krutý,
drobný pěvče volných borů!

Němé stěny kolem tebe,
podivné ty lidské tváře,
střechami jen kousek nebe
prosvítá ti do žaláře.

Kde je svěží luhů vánek,
porosená zeleň kraje,
čerstvá koupel u studánek?
Ach, tvá volnost už ti báje!

Kde je družka hnízda tvého,
nad nímž tmavá sosna šumí?
Zde ti cizí svět – a z něho
kdože tobě porozumí?

A přec, jak jen slunce kmitne
přitmělého do pokoje,
v malém srdci tvém to svitne,
rozzvučí se píseň tvoje.

Jak ti zvoní, plesá, jásá
tvoje duše osamělá!
jak by všecka hvozdů krása
zas ti byla blízko celá.

Nedbáš, zda tě někdo slyší,
žalářové nedbáš mříže,
zpěvem do nebeských výší
letíš, prost vši zemské tíže.

Neželiš, co bylo včera,
neteskníš, co bude zítra,
od svítání do večera
žiješ dneškem svého nitra. –

Sevřen žitím, v tísní boje,
v bolestech a pochyb sporu
kéž by silné srdce tvoje
člověk měl, ty pěvče boru!

Kéž by čekal bez hořkosti,
volný duch až vzlétne v nebe
jako ty, až pout ho zprostí
osud, jako já teď tebe.

Ó SUDICE

Ó Sudice, jež v kobách tajemných
svou osnujete tkaň,
v ten svitu mžik, co ze tmy do tmy jdem,
jak utkáte, se staň!

Ó živote, jenž slep rozdáváš květ
a na hruď nahou nasazuješ zbraň,
kdekoho zraníš, jak mu souzeno,
květ útěchy mu také polož v dlaň!

Ó ty, jenž k sudbě, žití bezmocen
jim platit musíš krvavou tu daň,
než bezdech klesneš, stokrát poražen,
vždy odhodlán vstříc nové ráně vstaň!

NÁPĚV

Dostih jsem se při zpívání...
Milý bože, kdy to bylo,
že se mi – už nevím ani –
posledně to přihodilo!

A ten nápěv tak mi známý!
Ano, tak jsem kdys to zpíval
za lesy a za horami,
než se obzor mraky stmíval.

Jenom nápěv, žádná slova,
něco jen jak dálnou zvěnou
prochvělo mi srdcem znova
něhou dávno zapomněnou.

Žádný stesk – ó kdež! –, to v citu
tenkrát vše tak jasně znělo,
jako skřivan na úsvitu
vše se v duši rozepělo.

Do zlatisté záře ranní,
kde nebylo chmury žádné,
o té „lásce do skonání“,
o tom „vadne, až uvadne“. –

A teď – jak to všechno dálné,
zbledlé, jak šla roků řada –
přec jen v duše chmury kalné
poblesk záře z mládí padá.

PODVEČER

Po jezeře větrík dýše,
vlna šplouná tiše, tiše,
zvolna podvečerní stíny
ulehají do hlubiny.

Po hladině loďka pluje,
ale nikdo nevesluje,
slouchá jen, jak vlna šplýchá
a z ní zvučí cos tak zticha.

Či to ševelí tak třtina,
neb to píseň rusalčina? –
Ne – to dnes tak srdce zpívá,
na mžik jak s tou krásou splývá!

ÚTOČIŠTĚ

V svých prsou hledej; koutek najdeš malý
kdes v krytu nejzazším, kam světa vír
své vlny nevrhá ni hluk svůj z dáli
a nad vchodem kde napsáno je: Mír!

Kam utéci se můžeš v těžkou chvíli
a poodechnout bezpečen a jist,
kde zášť a zloba nikdy nezranily,
kde i od vlastní viny zůstals čist.

Kam nevstoupila nikdy noha cizí
krom nejdražší, již dávno kryje rov,
však její stopu, ač ti v světě mizí,
zde najdeš zas a zulibáš ji znov.

Snad nevešels tam dlouho; pavučiny
vchod oprádají, obav šerý drak
ti brání. – Pojednou však o skaliny
tvé celé žití tříští se co vrak.

Tvé činy prázdné, liché tvoje touhy,
tvé naděje a sny, vše bylo klam,
a marný celý žití zápas dlouhý,
a na rozvalech všeho stojíš sám.

Ó pak se rozpomeň! – kdys jinak bylo...
kde? – Ach tak dávno! – Ano, domů zpět
v své nitro zas – v ten koutek tam, kde zbylo
vše netknuto, když vše ti zmařil svět.

Tam uchyl se a buď, cos tenkrát býval,
když hlavu skládals matce do klínu,
a znovu sni tak čistě, jak jsi sníval,
a slyš své srdce tlouci v tišinu.

To neoklame! – v sporné světa hluky
vždy stejně bije, v skepse posměšek,
mudrácké šalby, tvrdé věrouky:
jeť na věky, a ony pro dnešek.

Jeť, co ti poví, balšám na tvé rány,
je věčně světlou září v žití šeř,
je kotvou tam, kde lodě ztroskotány
jsou tisíců. – Slyš, neptej se – a věř!

JSOU SPOČÍTÁNI

Jsou spočítáni dnové tvého žití,
tvé mety stanoviště vytčeno
a člověk neodvrátí, co má býti,
a více nebude, než určeno.

Tvá pouť ať skončí dnes neb mnohým rokem,
co mílník, tobě cestu ukrátí,
kus trudu překonal jsi každým krokem
a jeden krok ni mžik se nevrátí.

Byl, jest a bude zlý a po něm klidný,
jak osudu mu udeřila spěž:
dík životu za každý úsměv vlídný –
a v dobách utrpení naň se těš.

SVÝM PÍSNÍM

I

V těch dlouhých nocích prosincových,
v jich mrtvé, smutné tišině,
svit vašich křídel úbělových
se zasněžil mi do síně.

To bylo, jak by hejno ke mně
se holubiček sletělo,
tak tulily jste se a jemně
jste tepaly mi na čelo.

Jak do koutů se tratí stíny,
– když zašept vašich křídel šum
a zazářil zjev holubinný –
se schoulil nočních příšer tlum.

Tak, prvním jitem když se dnilo,
jak zůstaly jste – věrny z všech –,
vám v zraku tolik noci zbylo
– a dálná zora na křídlech.

II

Kdos hodil po vás kamenem,
písně, hrdličky moje,
vy dál jste jenom zalétly
do tišší, stinnější chvoje.

Tam v snění hvozdech hlubokých,
v té smutků přitmělé kobě,
si přitlumeně houkáte
a blíž se tulíte k sobě.

A prolétnout se volno-li
vám není slunečným polem,
přec někdo stane – také on
tím hvozdem smutků jda kolem.

III

Však na moři žití,
zatmí-li se mraky,
v hlučném vlnobití
též jste bouřliváky.

A jak plují lodě
s bouří zápasíce,
vaše křídla v brodě
bijou do vichřice.

V tmách kde ztroskotanou
hloub tak mnohou chová,
z útesů vám planou
světla majáková.

A jak přes vln dmutí
oslňují v tmavu,
snad, k nim v rozlétnutí,
roztrháte hlavu.

Buďsi. – Let spěl výše,
dál přes hlomoz denní; –
tak padněte tiše
v moře zapomnění.

BLUDNÉ SRDCE

Své bludné srdce nabízíme,
v něm vše, co zloděj neloupí –
„Přec někdo koupí,“ sobě díme;
– ach, nekoupí!

Svůj cit, svou práci, vše, co máme,
ba krve každou krůpějí
za ruky stisk, jim k štěstí, dáme;
– a nechtějí!

Zde ničeho jim třeba není,
tam chvilku cos je upoutá,
však hodí to hned nabaženi
zas do kouta.

Tak chodíš k dveřím ode dveří;
jen cizota vstříc vychází;
a náhle podvečerní šerí
tě zamrazí.

A vzlykneš sevřenýma rtoma
– ať nikdo jen to neslyší! –
A s láskou čekali tě doma
ti nejbližší!

POD ŽITÍ PRAPOREM

Pod žití praporem jsem pevně stál,
jak stepní vichr v tvář mi dul a vál,
a mnohá slza vytryskla mi z oka
a mnohý ston se vydral prsou ze hluboka.

A poutník stepí uslyšel můj vzdech,
však co jsem trpěl, nikdo nevyslech,
jak tisk jsem k srdci tlukoucímu páž...
– A zbaběle jsem neopustil stráž.

A zbaběle můj nikdy nezněl kvil –
Že stesknul jsem? – já též jen člověk byl!
však přes dnů trýzeň, závěje i znoj
jsem k sobě děl: „Když tedy boj, tak boj!“

A žerď až padne z ruky zlomená
a půjde kolem noha znavená,
ať řekne: „Dál! v dnů boj a znoj a chlad, –
zde také člověk bojoval, až pad.“ –

Š T Ě P

Své vše když rozdal jsi, stisk ruky vřelý
ti dostač; o almužny bezcenné
všech druhých nestůj, tak jen hozené,
a nedbej, byť i zcela zapomněli.

U vánočního krbu, jak se dělí
kruh šťastných o ovoce zlacené,
kdo rodného si štěpu vzpomene,
jenž v metelici stojí osamělý?

Přec buď jak on a v každý žití mžik,
ať pták v tvém listí hnízdo staví, ať
jen přelétne, ať chodec nepozdraví
za stín tvůj! – Stůj, kam Velký zahradník
tě vsadil, jarem vzkvétej, létem chlad
a na podzim svůj plod nes nečervavý.

Ž I V O T

Život práce, smrt je klid;
nutno dříve žít než mřít,
dělnou rukou zkyprít zem,
nežli do ní ulehнем.

Život boj a klid je smrt;
bojem ten, kdo žije hrd,
dýše, stojí, dobývá –
klid je pohřeb zaživa.

Pro dnešek neb do věků
zápolit je člověku
o pouhou ať lechu dne,
neb o laury nesmrtné.

O chléb, dítek šťastný smích,
lásku ženy na lících,
dnešní, příští blaho všech
pracuj, bojuj, dokud dech.

O klidu se nehlesne,
dokud ruka neklesne;
stáls-li v boji od rána,
klidná noc je vítána.

ZA SVATOPLUKEM ČEČHEM

Jako Volným král když zmírá,
Tys odešel nám!
roztruchlila vlast se širá,
Tys jen klidný sám;
utichla Tvá žárná lyra,
meč Tvůj zbyl a plam.

Boží mír je na Tvém čele,
žezlo pouští dlaň,
tvoje plémě osiřelé
zvedá však tvou zbraň;
zrak Tvůj zavřen, lid Tvůj směle
svůj upírá v tmář.

Velký, silný, volný všady!
tak Tě znal tvůj lid;
bez poskvrny, kazu, vady
zvedals nad ním štít;
v boj jsi ved svých pluků řady,
učils je se bít.

Bouři čelils na vše strany,
„Kpředu!“ volals v hluš,
prapor v cáry rozedraný
pozvedals jak muž,
zvedls lid svůj zašlapaný,
když mu řekli: Služ!

Nedotknut vln všedních svárem
svornost kázals řad,
velký vírou, láskou, žárem
nad všes volnost klad;
vítěz nad zlobou a zmarem,
velký sám, jsi pad.

Smrt Ti vymkla žezlo z dlaně,
ale pouze v mžik;
dál hřmět budou Tvoje zbraně,
velitelský vzkřik;
dál Tvé heslo odhodlaně
v bitev třesk a ryk.

24. 2. 1908

Těžkou rukou, která kladivem
 buší v jisker dešti ohnivém
 ve strojovny hluku dunivém,
 dělník, jehož líce, plamene
 žárem sžehlé, jsou jak z kamene,
 v jehož zrudlých očích tupý klid,
 v jehož prsou huňatých je cit
 jen jak v mechem krytém balvanu,
 klikaticí, že lze sotva číst,
 na jaře mi poslal tento list
 (odpustí snad, že co ukoval,
 já mu planým veršem zrýmoval):
 „Milý pane, dal jste v ochranu
 nám svůj domek; buďte ve všem jist. –
 Konečně už jaro přichází,
 ale občas ještě přimrazí,
 a tak dělám u nás v zahradě
 po práci, co je tak nasnadě:
 vykopávám jámy pro stromy
 – toho kamení tam na hromy! –,
 odhrabuji loňskou stařinu;
 kde jsem trefil mrtvou na hlínu,
 navezl jsem černou ornici,
 opatřil jsem celou štěpnici,
 obral pavučiny, prsténky
 – letos nepřijdou mi housenky! –,
 špačkům dal jsem budky, jak jste chtěl
 – já bych radš tu chášku postříle!
 však to víte, jak nám s třešněmi
 hospodařili ti ničemi! –,

slovem, jen se nestarejte nic;
 jen až den se prodlouží nám víc.
 ... Vida! – málem byl bych zapomněl,
 věřte, sám že byste radost měl,
 jak z těch loňských drobných cibulek
 vykvetlo nám tolik bledulek,
 až se milo na to podívat!
 na noc však je musím přikrývat,
 sic by – místo není bezpečné –
 pomrzly ty mršky všetečné.
 Z včírka na dnešek byl šedý mráz,
 ráno sníh a déšť, tak slotný čas,
 že by venku nevydržel pes;
 i náš Sylvan pod kamna si vlez,
 mrcha pes! – však dobře hlídá nás.

Ale pane! – týden poslední
 měli jsme tak utěšené dni!
 Slunce hrálo, a tu v neděli,
 to jsme zázraky vám viděli:
 první jarní bouřka zahřměla,
 ale někam stranou letěla;
 u nás padl tichý, vlahý déšť
 – já v něm hodně promok, ale nešť –
 nepohromil nic, byl vítán všem,
 a tak mile přijala ho zem.
 K podvečeru v záři sluníčka,
 to byl pravý div, jak travička
 a tak všechno vůkol okrálo,
 až se v těle srdce usmálo
 po té dlouhé zimě člověku!
 Toho ptactva! – v blízkou, daleku,
 že to bylo jako jeden ples. –

Přec jen skřivánek se nad vše nes!
zpěvem zrovna plnil celý kraj:
byl to, pane, učiněný ráj.
Vzpomněl jsem, jak jsem tak na to zřel,
aby tak náš pán to uslyšel, –
uviděl tu krásu polí, tráv
a k nám také on se vrátil zdráv!“ –

Tak jsem četl řádků pletivem,
psaným rukou, která kladivem
buší v jisker dešti ohnivém,
lícemi, jež výhně plamenné
žárem sžehlé jsou jak z kamene,
zrudlým zrakem, v němž je tupý klid,
– tak jsem četl vesnu vypsánu
huňatými nádry, v nichž je cít
jen jak v mechém krytém balvanu.

NA BOURANICI

Sníh napad; mrzne do kosti
a za ranního soumraku
na bouranici rozryté
se choulí tlupa chudáků.

Ti zabaleni vlnáky
a ti jen v lehkém kabátu
a spolu jako vrabců houf
na zimomřivém akátu.

A přešlapují, dýchají
si za nehty a na ruce
a hledí, zrovna o život
jak jiní buší v opuce.

Z nich nezávidí nikomu;
však je to zrovna ku pláči,
tak chtít a chtít, a mozolit
se nesmět těmi krumpáči!

Pan polír přišel, rukou máv,
a jdou: – už zas je po práci!
Dlaň nemohli si zkrvavit,
a tak jim srdce krvácí.

SEN

Šleh bičů hvízdá vzduchem
a třaská ostře v sluch,
co hvízdá a třesk, to rána
a krvavý je pruh.

A otrok hrbí záda
– Co skřipot zubů, žal
a pláč jsou otrokáři! –,
bič jenom třaská dál.

Dál pot se řine z tváří,
dál v slzách jí se chléb,
dál v bitvách krví psanců
se barví luh a step.

A miliony padly
a padají co den –
a v noci jen tak divný
jim hlavou táhne sen:

Na plavě žhoucím nebi
se hradí tmavý mrak,
tak beztvárný a těžký
a příšerný je tak.

A žene se a žene
jak mořem spousta vod –
a teď už pokrápává:
to slzy jsou a pot.

A ze mraku to duní
jak utlumený řev:
„Dští napřed pot a slzy,
a potom přijde krev.

Co po kapkách se sáкло
z těch věkovitých běd,
se hroutem zřítí zpátky
a zavalí ten svět!“

A kol to hřmí a ječí:
„Co dával jsi, to beř –
A žeť už nejsme lidé?
Však chtěli jste mít zvěř!“

A rudé biče nebes
rvou vzduch a bijou v zem;
co třesk, to kvíl a trosky. –
A Bůh nám pomoz všem!

PŘED BITVOU

Cože to zachvělo
poranním vzduchem?
to břeskla polnice
chladem a hluchem;
to břeskla polnice
plání a svahe:
„Každý z vás bude dnes
mrtev neb vrahem!“

Do šiku stavte se
směle, jak patří,
prostý a důstojník,
v smrti jsme bratři.
Již slunce vychází
v oparu vlahém;
každý z nás bude dnes
mrtev neb vrahem.

Hle, tam již nepřítel
u doubraviny!
mají tam také své
otce a syny;
mají tam obrázky
na srdci nahém –
a bude každý z nich
mrtev neb vrahem.

A čím kdo ublížil
z tamtěch těm tady?
Proč máme kositi
životů řady,
mladých a bujarých
zdravím a blahem?
Kdo to jen poroučí:
„Musíš být vrahem!“

Nechte všech otázek,
marny jsou, víte,
nechte všech vzpomínek,
jenom se bijte!
Bijte a zabijte,
střílejte šmahem:
musí a musí dnes
každý být vrahem.

Ať zbude vítězství
tomu neb tomu,
kdo padne, zůstane,
kdo živ, jde domů.
S každým z nás budou se
za rodným prahem
loučit co s mrtvolou
neb vítat s vrahem.

NA POCHODU

Na Rusi odsouzeno
v posledních měsících k smrti 1697
a popraveno 653 osob.

Zprávy petrohradské o Vánocích 1908

Dragounské šavle, bodáků lesy,
třaskání pušek, děl temné hřmění,
čekanů břevna – to jsou jen děsy,
ale zbraň práva to není a není!

Bojiště slehlá pod krve proudy,
v ulicích koni šlapaná těla,
ortele v míru a náhlé soudy
jsou bratrovražda jak za Abela.

Kain starý velí, zaň otrok nyní
střílí a bodá v bratrská nitra,
do prsou jeho otroci jiní
střílet a bodat zas budou zítra.

Do výše čnějí nad výše trůnů,
do svitu tmí se nad žezla zlatá
popravní sloupy a o korunu
se dělí s králi drsná dlaň kata.

Jak trůní právo čistě a svatě,
klid majestátu z čela mu září,
rouhači řízu smýkají v blátě,
do tváře krev mu stříkají lháři.

Jak zvučné hymny zpívají kněží
v kadidla dýmu při zvuku rohů,
tam u oltáře ubití leží,
ran zejícími rty křičí k Bohu!

Baal, Gog či Moloch neb Kristus snivý, –
vám jedno, co jste si na oltář dali:
za všemi bohy Mamon vám civí,
Krista vždy znovu jste křižovali.

Pravdu jste čistou zastřeli klamy,
modlitby prázdné ze rtů vám zněly;
ti vaši bozi ďábli jsou sami
anebo s ďáblem o svět se dělí.

Třeste se, třeste, vy modlosluzi!
z hliněných noh až modly se zřítí
a do vichřice v den hněvu, hrůzy
pravého Boha hlas bude hřmítí.

Třeste se, třeste – před vlastní zlostí!
vražda je vražda! – i když ji páše
mstitel, jenž povstal z pohřbených kostí
obětí vašich, za vraždy vaše.

Ty v země klínu spočaly klidem,
přes jejich rovy věků jde rádlo;
pomsta je boží, nepatří lidem, –
co mrtvo, mrtvo, co padlo, padlo!

Třeste se, třeste, až surma zazní
v den hněvu, hrůzy, ó bratrovrazi,
až stát budete, svých cetek prázdní,
tam v Josafatu bídní a nazí!

Až v cárech spadne pýcha vám z duší,
chtíčče a klamy, úrady tajné
a hlasem děsu zazní vám v uši:
„Kdes nechal bratra Abela, Kaine?”

Ejhle, krev jeho na tebe svědčí!“
A on vám bude už beze strachu
v oči se dívat větší a větší,
se zářným čelem v své krve nachu. –

Kajte se, kajte! – tou ještě chvílí,
než boží pomsty blesk nebem šlehne:
duše vám bloudí, mysl vám šílí,
srdce vám mrzne, mozek vám žehne!

Ucho je hluché, zrak váš je slepý,
shluk vášní, supů, v lebkách vám klove;
to staré srdce rozbijte v střepey,
do lebky vpusťte myšlení nové!

Štír v prsou vašich k vraždě vás pudí,
nač vraždit bratry, zřít v jejich muku?
Ubijte dravce ve vlastní hrudi!
a bratr bratru podejte ruku.

I tam, kde skvrna na hříšném čele, –
jen kdo jí vinen, ji neodpouští!
„Zub za zub!“ dítě. – Tak Izraele
chmurného vůdce zněl ortel v poušti.

Lidskost je smírná, měkká a čistá,
i v hříšných prsou jiskra jí dříme; –
co pravil k lotru, pomněte Krista:
„Dnes ještě večer v ráji se zříme.“

Smrt, její chrti v patách jdou s náma, –
není-li dosti na nutném bolu?
v tom jsme si rovni již od Adama,
– nemůžem také šťastni být spolu? –

Že po tisících bije nás šmahem,
týrá a mučí příroda nemá?
Ať vládne mukou, a člověk blahem!
člověk má srdce, ona ho nemá.

Slyšíte, v dálce země jak duní?
to pluky pluků jsou na pochodu!
z budoucna mrákav jdou na výsluní,
z plemene plémě, rod od národu.

Na jejich plecích lesknou se zbraně;
kladiva, rádla v slunečném třpytu,
svalnaté paže, dumavé skráně,
a všichni „Práce!“ na čistém štítu.

Slyšíte, rohy jak slavně hrají,
vítěznou hymnu hlaholit v širu?
Praporce bílé nad nimi vlají,
v rukou se stříbří olivy míru.

Se zářným zrakem jak jimi mává
nesčetných zástup a každý s všemi,
tak velce zní to: „Buď Bohu sláva,
a pokoj lidem všem na té zemi!“

Tak přijde mstitel. – A nad padlými
zkypřená země bude se chvěti
v závějích květů, jež s ostatními
budou tam sypat i vaše děti.

SRDCE

Za horami jiné hory,
obzory jdou za obzory,
jedno slunce různým časem
svítí na ně stejným jasem.

Za věky se věky šinou,
rody jdou, jak rody hynou,
hlubší snahy, vyšší cíle
v bořící a tvorné síle.

Každým věkem o krok dále;
jen to lidské srdce stále
v slasti, bolu, klidu, zmatku
bije jako na počátku.

Přes pochyb a vášní spory
tuší v dálkách za obzory
břehy země zaslíbené
a k nim duhu smíru klene.

JSME PŘEC JEN BRATŘI

Slečně Marii Jesenské

Jsme přec jen bratři, nad tu cizotu,
jež jednoho nás od druhého dělí;
všech srdcí nasloucháme tlukotu,
byť nastokrát jen své jsme slyšet chtěli.

Jsme přec jen bratři, lidé, zvěř i strom,
vše, co jen na té zemi živo s námi,
a stokrát osířelí v světě tom,
byť bychom chtěli, nemůžem být sami.

Ať srdečně si děcko zaplesá,
ať v tichém štěstí ruka ruku tiskne,
květ rozpuká, pták jásá v nebesa,
vždy odleskem to v něčím oku blyskne.

Své každý sám si musí vytrpět,
a přec v tom žití plném beznaděje
kde vzkřikne člověk, zvěř, v prach šlapán květ,
vždy něčím srdcem kdes to pozachvěje.

RADOST

Tančila Radost na pažitu,
na tváři úsměv spanilý,
kol rusé hlavy v slunce třpytu
jí polétali motýli.

Chrpové oči jako nebe
zářily čistým prosvitem,
kam pohledla jen kolem sebe,
vše zvroucnělo tím blankytem.

Květ rozvoněl se líbezněji
jak její dech, pln lahody,
a nachově jak rtové její
se nalévaly jahody.

Udiven skřivan z brázd se díval
a zatřepotal perutí
a jásavě se rozezpíval,
až zmizel v nebes klenutí.

Tu její ručky zatleskaly
a ze rtů smích zněl zvonivý
a rolničkami nesl v dáli
se přes luhy a přes nivy.

I slouchala, jak na odvetu
zní z modrých lesů ozvěna. –
A usnula pak v trsech květů
tak znavená a růměná. –

Šla kolem Žalost po úbočí,
tvář zahalenu v loktuši,
a těžký smutek mžil jí v oči,
jak mrakem ležel na duši.

I stanula a na tančící
se dívala až do konce,
a úsměv zadumanou lící
jí přeletěl – tak lehonce.

A šeptla – jen jak větřík dýše –,
jak tiskla ruku ke hrudi:
„Jen dále odtud, tiše, tiše,
ať se to dítě nevzbudí.“

LAŇ

Do mýtě z houští vystoupila laň,
já namířil k ní smrtonosnou zbraň.

Tak bojácně se rozhlížela kol;
nikde se nehnul ani trávy stvol.

Tak světlý, krotký, milý byl ten zrak,
jak hlavu nyní obrátila v znak.

Teď teprv do kručinek, do doušek
přiskočil za ní její koloušek.

A ona, větříc, kolem hledí zas;
pak jak by řekla: „Jen se klidně pas.“

On plouhal se tím travným rozkvětem...
To také byla matka s dítětem!

A ten byl vrah, kdo teď by stisknul spoušť.
Laň pásla se, já tiše zašel v houšť.

BALADA

Bledé dítě v jarní den
dívalo se oknem ven.

Na okně se pohnul květ;
motýlek tam kolem vzlet.

V zahradě se nehnul stvol; –
a tam k dveřím Smrt šla kol.

STARÁ BALADA

Seděli na hradním cimbuří,
hvězdy do trosek plály,
do lunojasné půlnoci
vlasy jim po větru vlály.

Jeden měl zrovna u srdce
rudou zející ránu;
druhý, drže ji na klínu,
mladistvou hlavu měl sklánu.

První pad rukou bratrovou,
bratru kat srazil hlavu:
to vše pro věrnou lásku k té,
jež pod nimi usedla v trávu.

S jejími prsty bílými
mladý panošík hrá si,
ona jej hladí po lících
a kryje zlatými vlasý.

On bílé lokty celuje,
ona tvář kloní mu k čelu,
jí měsíc plane v brokátu
a těm tam v rubášů bělu.

Jich oči, obráceny v sloup,
dolů strnule trčí
a po krůpějích teplá krev
těm v trávě na tváře crčí. –

Tak budou sedět až v soudný den,
když přijde půlnoční doba:
to vše pro věrnou lásku k té,
jež tenkrát zradila oba.

VŠEDNÍ BALADA

Pro to jedněch očí lhaní,
dítě mé,
přišlo mi tak znenadání,
dítě mé!

Bledá jsou tvá líčka malá,
dítě mé; –
však jsem já se naplakala,
dítě mé.

Zapomněla jsem už všeho,
dítě mé:
žeš jen mělo oči jeho,
dítě mé!

Před lidmi se nezastydím,
dítě mé,
oči ty však nenávidím,
dítě mé!

Ale to jsou řeči liché,
dítě mé –
tvé už jsou tak hodné, tiché,
dítě mé.

A ty vlásky tvář ti zlatí,
dítě mé,
že ji musím zulíbatí,
dítě mé.

Přec jen škoda, – že se na ní,
dítě mé,
nedočekám pousmání,
dítě mé!

Už se stalo! – můj andílku,
dítě mé, –
pojď, dám si tě na postýlku,
dítě mé.

Vzpomínáš mi na hrdlici,
dítě mé,
na krčku pruh černající, –
dítě mé!

Děsíš mne tou černou prouhou,
dítě mé!
Pojď, dám košilku ti dlouhou,
dítě mé.

PO DUŠIČKÁCH

Den dušičkový, sychravý
se setměl; závoj mokravý
se spouští na mrtvých nivy; –
domů šli živí.

Světélka hasnou nad rovy,
tu tam jen ve šlář mlhový
některé kmitavě svítí
na zplihlé kvítí.

Nad rovy dechu nehne se,
dole tak tvrdě dříme se;
kdes jenom vzdychne to stenem –
v tom opuštěném.

Vzdech jeden, druhý...; z hlubiny
pak ztlumený kvil jediný
se zachvěl přes svaté pole:
v těch šachtách dole.

Dušičky, bledé chudičky,
co světem šly jak bludičky,
ve vlhkých hrobech se budí;
ta zem tak studí!

Ze ztlelých rakví, z hrobních stěn
se dobývají hlinou ven,
sedají na rov, až bělí
se hřbitov celý!

Tak sama každá! – jeden květ
dřív ani teď jim nedal svět...
Zda oči od světél clání,
že tisknou je dlaní? –

Dušičky, bledé chudičky,
se shlukly – světem bludičky –
v přítmi velkého kříže
blíž k sobě – blíže!

V METELICI

Moaning, moaning, moaning...
Alfred Tennyson

Kvílí, kvílí, kvílí
vítr přes širou pláň,
vše halí přikrov bílý,
dál padá, padá naň; –
Bůh toho chraň,
kdo nocí jde tou chvílí!

Světnice zimomřivá,
tam s matkou děti a kmet. –
Dí matka: „Poslední skyva,
to málo na nás pět;
tak ji měj děd –“
Děd hlavou kývá a kývá.

Do okna vichrem to třesklo,
jizbou se mihnul stín,
v kamnech z uhlí to blesklo. –
„Uhelných šachet ze hlubin
můj mrtvý syn!“
kde seděl děd, to steskle.

Jak ji to projelo mrazem!
„Dceruško, lek jsem tě snad? –
Mrtvým je daleko na zem;
– však věděl, proč tě má rád!
Jdi, jen jdi spat; –
Bůh někdy poleví rázem.“

Ten hlad a chlad a bída!
tak rád by s nimi to nes; –
však drobtu od úst jim sjídá,
poslední dát chtěli mu dnes. –
V jizbě ni hles;
dech spících s dechem se střídá.

Ven, ven! – kde sýká a věje
ten sypký sních vždy výš. –
Důl černý z něho zeje –
„V něm ty, můj hochu, spíš,
ty neslyšíš –
a živým blíž je k mrtvým přes závěje.“ –

Kvílí, kvílí, kvílí
vítr přes širou pláň,
vše halí příkrov bílý;
dál padá, padá naň. –
Bůh toho chraň,
kdo nocí jde tou chvílí!

HORNÍK

Mám povídat, co Horník řek,
když večer domů z práce šel
a chvěl se, dvěře otevřel
a mladou ženu mrtvou zřel?

To nevím já, to ví jen On,
jenž slyší v hrudi srdce ston,
když puká, jako pukne zvon
v tmách koby věžní. –

Horník klek,
ty bílé ruce do svých vzal
a celoval je, celoval;
k těm chladným nohám potom sed
a řek: „To šly jste včera vstříc
mi naposled!“

Mám povídat, co se mu zdálo
v tu první noc, kde, co se stalo,
v snách bylo, jak by nebyvalo?
Šli pospolu přes horský sráz
a kol byl taký zlatý jas!
a náhle řekla: „Běda nám!
ten černý Stín zda vidíš tam?
on čeká, aby rozved nás.“ –
A rozved: ona k výšinám
šla za Stínem – on dolů. Mráz
mu projel srdcem: procit... sám!
a do jizby měsíčná zář
té mrtvé plála v tvář.

A povídat mám ještě víc?
– on, Horník, neřek o tom nic,
ni o tom, co se dělo dál. –
On sám hrob ženě vykopal,
sám na hřbitov ji v rakvi nes,
sám zvoník byl a sám byl kněz. –
A pak šel domů, tich a bled,
– však s ní! – jak od svatby se ved.

A nikdo neví ani dnes,
zdali to úsměv nebo žal
je na té tváři, z níž jde děs.

KAM JÍT –

Kam jít! – tak smutná je ta neděle
v to zimní odpoledne setmělé; –
ach, nejlíp, sestro, bude v kostele.

Tam s pobožným se lidem sejdem,
se zvukem varhan vjedno splyneme,
v kadidla dýmu Krista najdem. –

Šly; – šerý dům; – jak Magdě je tam as?
Ta družka z mládí, jak tak dlouhý čas
již umírá! – však zajdem tam zas.

Šly; – tady je ta řada sirotků;
Bůh potěš ji, tu malou drobotku!
– zas dáš jim nějakou tu mlstoku.

Šly; – chudina zde chřadne nocí dnem;
daly jsme o Vánocích těm a těm,
a jeden nemůže přec pomoci všem.

Šly; – kde kdo trpí, bys i chtěl, či znáš?
kdo z nich zas o tom ví, co žal je náš?
pomodlíme se za ně otčenáš.

Šly; – u oltáře v kostele stál kněz,
planuly svíce, varhan stesk a ples
tak plně zvučel – zrovna do nebes!

A lidu zbožného byl plný chrám,
dým kadidla se vznášel k výšinám,
s ním lidu zpěv; – leč Kristus nebyl tam.

Jak vzývali ho tady v kostele,
v to odpoledne smutné neděle
dlel s trpícími v jizbě setmělé.

ANDĚL

Paní Anžele Fragnerové

Noc hluboká: děťátko spalo,
i ve snách s usmívavou lící;
a vedle matka dřímající:
i ve snách se jí o něm zdálo
a slyšela i ve snách těch
šust jeho každý, hles a dech.

Noc hluboká: nad hvězdnou říší,
ve vysokostech nad éterem
bděl Hospodin; – a dole šerem
jak plula země noční tiší,
posílal na svět setmělý
k dětem své strážné anděly.

Děl jeden z nich: „Tam skolébané
v sen blahý milé děčko dřímá
s líčkama, hle, tak růžovýma,
že miluju je. – Mé je, Pane?“ –
Pán usmál se: „Ne, jinam jdi;
tam nad ním jeho matka bdí.“

MROUCÍ KVĚTINY

Emilii

Na mrtvé srdce mroucí květiny
jsme kladli ti, ty květe pokosený,
kde rostlo jich, jak na luh porosený
když dechne máj; a každý jediný
v své čistotě tak prostý, nevinný,
a každý někomu zde posvěcený,
jejžs milovala. – Zrak tvůj uzamčený
již nezří těchto, v mhavé tišiny

se noře věčna. – Úsměv na tvých rtech
– květ poslední, jejž tys nám dala tady –,
i ten už zmírá. Co ti vůně těch,
jež dává zem, co stesk náš, věk tvůj mladý?
V snách bloudíš nebes kvetoucími lady; –
a tak jsi nás tu zapomněla všech.

SVÉ MILOVANÉ DAŘÍ SPÁNKEM

Své milované daří spánkem
po těžké žití únavě,
když lidským zrakům za červánkem
navečer zašli v mrákavě.

Jim sejme břímě, které nesli,
když denní záře pobledá; –
a ty, kdož cestou v prachu klesli,
otcovskou rukou pozvedá.

A známku viny smyje z čela
kajícnou slzou jejich řas
a dá je smrti od anděla
v šat nevinnosti odít zas.

Mír nepoznaný v světa boji,
jak země nemá ho, dá všem
a navěky po denním znoji
jich víčka zavře blahým snem.

Labutě bílé po jezeru plynou,
perly, jež přes modrý se atlas šinou,
obláčky sněžné nebes klenbou sinou, –
labutě bílé.

Na dálné hory, slunce sklonem vzřáté,
zářivé pruhy k zemi, s nebem spjaté,
se mihotají – harfy struny zlaté.

Teď slunce zašlo; po večerním vánku
labutě bílé, nadchlé od červánků,
do zamhavených sítin plují k spánku.

Po vodní pláni, jak se rozechvívá,
ševelem vlnek harmonie snívá
jak ze hlubin a opět z výše splývá.

Hvězdami zdobí obloha se mléčná.
Duše se noří v souzvuk nekonečna;
myšlenky plují k spánku v útiš věčna –
labutě bílé.

Tak žil jsem jako jiní; – bratrštěji
jen s těmi vjedno snad, kdož vadnou v stínu;
těch vůlí silnější, těch slabší v činu
a v touze nad zem klesaje v prach její.
I mořem snů jsem plul a nad přejejí
zrak upřel mnohou klamnou na vidinu,
a nejsem vinen, loď má přes hlubinu
že nedošla, kam lodě silných spějí.

Přec – ne-li naprázdno můj život vyzní,
kde země prach kdy ztřísnil moje jméno,
pro lásku k bědným, tužby výš, snů krásu,
pro hořkost sláně s bouří ve zápasu
a pro tisíce nocí bděných v trýzni
a dnů mých tíži buď mi odpuštěno.